युक्तम् देवतान्तरे मन्त्रान्तरप्रसङ्गात् यथाश्रुतदेवताक एव ह्येष यागः कामं स्विष्टकृतः कार्ये न च मन्त्र एवाम्नातोऽन्यथाकरणीयः ।

ऋज्ञीषस्य च सकृत्पूर्वे चेत् ॥२८॥ ऋ॰स्य च सकृदेवावद्यति एकमवदानमवद्यति चेद्यदि पूर्वे प्रधानार्थे अवदाने ऋज्ञीषस्य गृहीते ततः स्विष्टकृदर्थमप्येकमव[द्य]ति नान्यथेत्यर्थः · स यद्यमुत्र॰जुहोतीति (४.३.५.१७) ।

वशऽएतत्कुर्यात् ॥२९॥ वशशब्द इच्छावाची · वशे सति इच्छायां सत्यामेतत् षडाहुतिकमवभृथं कु॰त् । ता वाऽएताः षडाहुतयो भवन्तीति प्रकृत्यैतदादित्यानामिति (४.३.५.१८ १९) · द्वयः किलैताः प्रजा बभूवुः · आदित्या ईदृशेनावभृथमीदृशं प्रयुक्तवन्तः · ततश्च वाजसनेयी अध्वर्युरे[वमे]वावभृथं कर्तुमिच्छेद्यावदस्य वश एवमिच्छा स्यात् · यत्कारणं यस्मादादित्यानि आदित्यस्य ऋषेरिमानि वाजसनेयकानि यजूंषि एवंविशिष्टान्वेदवादांश्चाहुः तस्मादेतैर्यजुर्भिः प्रचरन्वाजसनेयी आदित्यानामेव मार्गमन्वियान्नाङ्गिरसां मार्गम् · लघुकर्मविद्याः प्रधानाः षडाहुतिकं च यथोक्तं लघ्वित्यभिप्रायः । अथ पक्षान्तरमाह ·

यजमानोक्तावाज्यभागौ बर्हिर्वर्जं चानुयाजौ ॥३०॥ य॰क्तौ सत्यामेतत्पक्षान्तरं कुर्यात् · पूर्वोक्तं षडाहुतिकमस्त्येव द्वावाज्य॰गौ प्रयाजानन्तरं वरुणयागात्प्राक् ततो ब॰र्हं द्वावनु॰जौ च कार्यौ तौ च वरुणाग्निवरुणयागानन्तरमेव · एवं च दशाहुतयः सम्पद्यन्ते । यद्युऽएनमितरथा॰ एतदङ्गिरसामयनमिति (४.३.५.१९ २०) श्रुतत्वात् · यदि पुनरेनमध्वर्युमितरथा अङ्गिरसामयनं कर्तव्यमिति यजमानो ब्रूयात् तत इतरथा पूर्वोक्तादन्यथा कुर्यात् · कथम् · एतानेव पूर्वोक्तधर्मकानेकेनैव चतुर्गृहीतेन चतुरः प्रयाजानपबर्हिषो यजेत् · ततो द्वौ आज्यभागौ तौ च विशेषानभिधानात्प्राकृताविव ध्रुवाया एवावदाय कार्यौ तदर्थं तु ध्रुवा प्रयोक्तव्या उपस्तरणाभिघारणार्थं च · वरुणं च यजे[दि]ति वर्तते तेनोक्तेनैव पुरोडाशावदानेन · अग्निवरुणौ यजेदुक्तेनैव पुरोडाशशेषेण · द्वावनुयाजौ प्रकृतिवदौपभृतेन · एतद्गुरुतरमङ्गिरसः पुत्रपौत्राणां मनुष्यादीनाम् · अत्रापि च संस्कृतैरेवाज्यपुरोडाशमात्रैरपो गत्वा चतुर्गृहीतं हुत्वा त्रीणि चतुर्गृहीतानि गृहीत्वा तिष्ठन्त एवाङ्गप्रधानसाधारणानग्निसंस्कारानप्सु कुर्वन्तो हस्तधृतैरेवाज्यह-